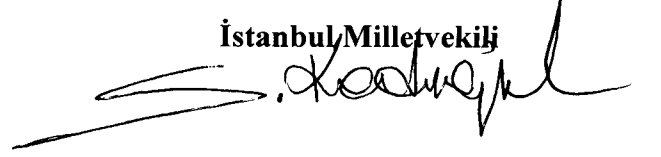

Aşağıda sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş tarafından yazılı olarak Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. 06.03.2024

Saliha Sera Kadıgil

İstanbul Milletvekili

2023 yılında erkekler tarafından en az 315 kadın öldürülürken 248 kadın ise şüpheli bir şekilde ölü bulundu. Kadınların yüzde %41'i evli olduğu erkek tarafından, yüzde 65'i, yani 205 kadın kendini en çok güvende hissetmesi gereken yer olan evlerinde öldürülmüştür. Her gün en az 5 kadının öldürüldüğü Türkiye'de geçtiğimiz günlerde ise yaklaşık 24 saat içinde İzmir, Bursa, Sakarya, Erzurum, Denizli ve İstanbul'da 8 kadın, boşanmaya çalıştıkları ya da boşandıkları erkekler tarafından öldürülmüştür.

- İstanbul Pendik'te yaşayan Sevilay Karlı, 5 ay önce boşandığı Ümit Karlı tarafından öldürüldü.
- Sakarya'nın Akyazı ilçesinde Hatun Ekrem Aslan'ı boşanma aşamasında olduğu Ali Rıza Aslan öldürdü.
- İstanbul Çekmeköy'de Emine Ülkü Araz evli olduğu Hakan Araz tarafından öldürüldü.
- İzmir'de Özlem Çankaya ayrı yaşadığı Ahmet Çankaya tarafından öldürüldü.
- Bursa'da Tuğba Ateşçi geçen yıl boşandığı Murat Demir tarafından öldürüldü.
- Adıyaman Samsat'ta Tuğba A. evli olduğu Kasım A. tarafından öldürüldü.
- Erzurum'da Elif Saydam cezaevinden firar eden, evli olduğu Şafak Saydam tarafından öldürüldü.
- Denizli'de Nasım Gol Karımı evli olduğu Mohammed Esmail Habibi tarafından öldürüldü.

Öldürülen kadınlar arasında yer alan Elif Saydam'ın boşanmaya çalıştığı, 30 sabıka kaydı olan ve 19 Şubat'ta bulunduğu açık cezaevinden firar eden Şafak Saydam tarafından öldürülmesi, bir süre kadın sığınma evinde kalan Emine Ülkü Araz'ın tehditler üzerine evine dönmek zorunda kalması, Emine'nin polis şiddet hattına ihbarda bulunmasının ardından ekiplerin eve geldiği sırada öldürülmesi, kadınların hayatını korumakta etkin bir yol izlenemediğini ve aile içi şiddet önleme mekanizmalarının doğru işletilmediğini bir kez daha ortaya çıkarmıştır.

Güvenlik nedeniyle üç sığınma evi değiştiren Emine Araz'a, katil Hakan Araz'ın son sığınma evinde bir personel aracılığıyla ulaştığı, personelin Emine'nin ilk evliliğinden olan çocuğunun okuldan çıkış anına dair bir fotoğrafını göstererek "Hakan Araz'ın selamı var" şeklinde bir tehdit mesajı ilettiğini ve bunun üzerine Emine'nin sığınma evinden ayrıldığı iddiası yaşananların vehametini arttırmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Tuğba Ateşçi, Hatun Aslan, Özlem Çankaya, Elif Saydam, Sevilay Karlı, Emine Ülkü Araz, Tuğba A., Nasım Gol Karımı'nın koruma tedbirleri ile ilgili bugüne dek kaç başvurusu vardır?
- 2- 30 sabıka kaydı bulunan Şafak Saydam'ın cezaevinden firar etmesinin ardından potansiyel kurban Elif Saydam'a bilgi verilmiş midir? Elif Saydam'ın hayatını korumak için herhangi bir tedbir alınmış mıdır?
- 3- Emine Ülkü Araz'ın yerinin sığınma evi personeli tarafından, katile deşifre edildiği iddiasına yönelik Bakanlığınız soruşturma başlatmış mıdır? Başlatmadıysa can güvenliği tehlikede olan kadınların yerinin bizzat can güvenliğini korumakla görevli personel tarafından ifşa edildiği iddiasının soruşturulmamasının gerekçesi nedir? Soruşturma başlatıldıysa sonucu kamuoyuna açıklanacak mıdır?
- 4- Bugüne dek sığınma evinde kalan kaç kadının yeri deşifre olmuştur? Sığınma evlerinin yerlerinin ve kalan mağdurların kimliklerinin deşifre olmaması için Bakanlığınızın aldığı önlemler ve uyguladığı cezai yaptırımlar nelerdir?
- 5- Emine Ülkü Araz'ın polise şiddet ihbarında bulunmasından ne kadar süre sonra güvenlik güçleri olay mahaline ulaşmıştır? Rehin alınan Emine'yi kurtarma operasyonunun başarılı olmamasına yol açan etmenler nelerdir? Başarısız operasyonla ilgili herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır?

- 6- Cumhurbaşkanı Kararı ile İstanbul Sözleşmesinden çıkılan 21 Mart 2021 tarihinden bugüne kaç kadın öldürülmüştür? Öldürülen kaç kadın hakkında koruma ve tedbir kararı vardır?
- 7- Göreve geldiğiniz tarihten bu yana kaç kadın koruma kararına rağmen öldürülmüştür? Koruma kararına rağmen öldürülen kadınlarla ilgili, görev ihmal ve sorumluluğu bulunan ya da koruma tedbirlerini etkin ve zamanında uygulamayan herhangi bir devlet görevlisi hakkında herhangi bir soruşturma talebiniz olmuş mudur?
- 8- Şüpheli şekilde hayatını kaybeden kaç kadının dosyasında etkin soruşturma yapılmıştır? Kaç kadının soruşturma dosyası davaya dönüşmüş ve Bakanlığınız kaçına müdahil olmuştur?
- 9- Bakanlığınız döneminde koruma tedbirlerini ihlal eden kaç kişiye tazyik hapsi, kaçına elektronik kelepçe uygulanmıştır?
- 10- Bakanlığınız döneminde kaç sığınmacı kadın erkek şiddeti nedeniyle öldürülmüştür?
- 11- Neredeyse erkekler tarafından öldürülen kadın sayısına ulaşan şüpheli kadın ölümleri sayısına ilişkin Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır? Soruşturmaların etkin yürütülmesi için Bakanlığınız dosyalara müdahil olmuş mudur? Bakanlığınız döneminde kaç şüpheli kadın ölümü aydınlığa kavuşturulmuştur?
- 12- Eylül 2023 tarihinde Esenyurt'ta evli olduğu erkek tarafından çocuklarının gözü önünde bıçaklayarak öldüren Peri Dağlar'ın cinayetden 8 gün önce şiddet ihbarında bulunduğu karakola götürüldükten sonra ise herhangi bir şikayetinin olmadığını ifade ettiği bilgisi kamuoyuna yansımıştır. Konuyla ilgili tarafınıza yöneltilen soru önergesine gelen yanıtta da Dağlar'ın "6284 sayılı kanun kapsamında 2021 yılında alınmış 1 ay süreli, 2022 yılında alınmış 10 gün süreli ve Nisan 2023'te alınan 15 gün süreli tedbir kararları olduğu" resmi olarak doğrulanmıştır. Şiddetin süreklilik gösterdiği fakat kadının şikayetçi olmadığı koşullarda, kadının hangi sebeple şikayetçi olmadığı, tehdit ya da korku sebebiyle mi şikayetini geri çektiği vb. sebeplerin değerlendirmesinin gerektiği çok açık bir şekilde ortadadır. Bakanlığınızın şiddete uğrayıp şikayetlerini geri çeken kadınlara ilişkin mevcut tehdit olasılıklarını değerlendirip önlemler aldığı bir mekanizması mevcut mudur?
- 13- Yapılan çalışmalar şiddete uğrayan kadınların yüzde 90'a yakın bir kesiminin şiddeti bildirmediğini göstermektedir. Şiddet mağduru kadınların devlet kurumlarına erişimde yaşadıkları çekinceleri giderecek , şiddet önleyici mekanizmalara erişimlerini kolaylaştıracak, şiddet faillerine yönelik cezasızlığının önün geçecek bir çalışmanız var mıdır?

- 14- “Medeni kanunu sil baştan” yazacağını söyleyen Adalet Bakanlığı’nın boşanmalarda “Aile arabuluculuğu” projesi dışında, Bakanlığınızın kadınların ölüm tehdidi almadan veya öldürülmeden boşanabilmelerini sağlamak için yürüttüğü bir çalışma var mıdır? Sadece geçen yılki verilerden hareketle; kadınların yüzde 41’inin evli olduğu erkek tarafından, yüzde 65’inin en güvenli hissetmeleri gereken evlerinde öldürülmesine dair değerlendirmeniz nedir?